

No. 28173

**UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN
AND NORTHERN IRELAND**

**and
HUNGARY**

**Agreement on cooperation in the fields of education, culture,
science and technology (with annexes). Signed at Budapest
on 9 March 1987**

Authentic texts: English and Hungarian.

*Registered by the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland
on 26 June 1991.*

**ROYAUME-UNI DE GRANDE-BRETAGNE
ET D'IRLANDE DU NORD**

**et
HONGRIE**

**Accord de coopération dans les domaines de l'éducation, de
la culture, des sciences et de la technologie (avec an-
nexes). Signé à Budapest le 9 mars 1987**

Textes authentiques : anglais et hongrois.

*Enregistré par le Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord
le 26 juin 1991.*

AGREEMENT¹ BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND AND THE GOVERNMENT OF THE PEOPLE'S REPUBLIC OF HUNGARY ON CO-OPERATION IN THE FIELDS OF EDUCATION, CULTURE, SCIENCE AND TECHNOLOGY

The Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the Government of the People's Republic of Hungary (hereinafter referred to as "the Contracting Parties").

Desiring to strengthen the mutual confidence and the friendly relations between their two countries;

Noting with satisfaction the favourable development in recent years of exchanges;

Wishing to strengthen their cultural relations and to continue further efforts towards progress in co-operation in education, culture, science and technology between their two countries;

Being convinced that the exchanges and co-operation in the above-mentioned fields as well as in other fields contribute to a better mutual knowledge and understanding between the British and Hungarian peoples;

Having regard to the Agreement for Co-operation in the fields of Applied Science and Technology between the two Governments signed on the 9th day of August 1967;²

Being resolved to take account of and to apply the provisions of the Final Act of the Conference on Security and Co-operation in Europe, signed at Helsinki on the 1st day of August 1975;³

Have agreed as follows:

ARTICLE I

The Contracting Parties shall develop further their relations in the field of education and science by:

- (a) promoting and supporting direct co-operation, exchanges and joint research projects between the Academies, research institutes and institutions of higher education in the two countries;
- (b) encouraging and facilitating the development of Hungarian Studies in Britain and British Studies in Hungary including the teaching of language and literature;

¹ Came into force on 1 July 1987, the date of the last of the notifications by which the Contracting Parties informed each other of the completion of the domestic legal requirements, in accordance with article XIII.

² United Nations, *Treaty Series*, vol. 632, p. 39.

³ *International Legal Materials*, vol. 14 (1975), p. 1292 (American Society of International Law).

- (c) encouraging and supporting visits and exchanges of university professors, lecturers, specialists and teachers for the purpose of exchanging ideas and experience, giving lectures, teaching and carrying out research;
- (d) granting scholarships to students, post-graduates and post-doctoral fellows from the other country;
- (e) encouraging and facilitating co-operation and exchanges in teaching methods and materials;
- (f) encouraging and facilitating direct co-operation between publishers, cultural and educational specialists and institutions and the exchange of text books, reference books and other works of scholarship with a view to achieving a more complete knowledge and ensuring an accurate presentation of the other country;
- (g) encouraging and facilitating co-operation and the exchange of information between experts of both countries on the possibility of mutual recognition of diplomas, scientific degrees and other academic qualifications.

ARTICLE II

1. Each Contracting Party shall contribute to the establishment of a co-operative science and technology research and development programme. The size and scope of the programme, as well as all conditions pertaining thereto, shall be determined by mutual agreement. The first programme is appended to this Agreement as Annex 1. Succeeding programmes shall be arranged at regular intervals before the expiry of each programme period.

2. The Contracting Parties shall facilitate the further broadening of scientific exchanges and co-operative research and development on problems of mutual interest, including those related to the latest scientific advances. To this end they shall encourage and support direct co-operation between scientific and technological research institutions, enterprises and institutions of higher learning as well as between individual scientists, researchers and specialists of the two countries, through:

- (a) joint programmes of scientific research and collaboration between institutions of research including laboratories and experimental stations;
- (b) the organisation of visits to scientific laboratories and institutions and exchanges of scientists for post-graduate study and research;
- (c) the exchange of information on scientific research in the two countries, the organisation of meetings, seminars, exhibitions and conferences, and the preparation of joint studies in subjects of mutual interest;
- (d) collaboration in the field of medicine and health as well as direct co-operation between medical research institutions;
- (e) the translation and publication of scientific and medical literature.

ARTICLE III

The Contracting Parties shall develop further their co-operation, as well as direct contacts, in the fields of literature, music, art, cinematography, television and video, radio

and publishing, theatre, museums, libraries, archives and in other cultural activities by encouraging and supporting:

- (a) visits of writers, composers, artists, film-makers, and of other individuals engaged in cultural and creative activities in order to exchange ideas and experience;
- (b) visits for the exchange of information and the collection of specialised materials in the field of the preservation and restoration of artistic and historical objects and in the conservation of sites and monuments;
- (c) visits of artists and theatrical, musical and dance companies, orchestras and other artistic groups;
- (d) the organisation of exhibitions of art, culture, historical heritage, education and science;
- (e) the translation and publication of works of literature, art and culture of the other country for example by visits of writers and translators of literary works and by meetings of publishers;
- (f) contact between publishers of encyclopaedia with a view to ensuring accurate presentation of the two countries in encyclopaedia and other materials;
- (g) the inclusion in the repertoires of the artists and companies in the performing arts of the one country of the dramatic and musical works of authors and composers of the other country;
- (h) development of co-operation in the field of cinematic art including contacts between film-makers, exchange of feature, documentary, scientific and animated films, joint production films and participation in film festivals;
- (i) the organisation in the one country of cultural and artistic manifestations of the other country to mark cultural anniversaries or other significant occasions;
- (j) the exchange of books, publications, articles and information between museums, publishing houses, libraries, and other institutions of culture.

ARTICLE IV

The Contracting Parties desiring wider dissemination and popularisation of the cultural values in their respective countries have agreed that each may establish a cultural centre in the country of the other. The provisions for setting up of such cultural centres are the subject of a Memorandum of Understanding between the Contracting Parties appended to this Agreement as Annex 2.

ARTICLE V

The Contracting Parties shall facilitate access by visitors under the provisions of this Agreement to archives, libraries, museums, cultural centres and reading rooms in the receiving country.

ARTICLE VI

The Contracting Parties shall encourage direct co-operation between press agencies, press associations and radio and television organisations as well as newspaper and

periodical publishers of the two countries, in addition to the exchange of visits of journalists and reporters.

ARTICLE VII

The Contracting Parties shall encourage contacts between young people and direct co-operation between youth organisations of the two countries.

ARTICLE VIII

The Contracting Parties shall encourage co-operation between sporting organisations, participation in sporting events and the development of tourism between the two countries.

ARTICLE IX

The Contracting Parties shall facilitate attendance at seminars, festivals, competitions, conferences, symposia and meetings in fields covered by this Agreement and held in either country.

ARTICLE X

The Contracting Parties shall do everything in their power to ensure the implementation of this Agreement and to this end shall conclude for fixed periods programmes of activities and exchanges and agree the financial and other provisions for carrying them out. Their content shall be agreed at a meeting of representatives of the Contracting Parties to be held before the expiry of each period. The negotiations will be held alternately in the two countries. More frequent review meetings may be held by mutual agreement.

ARTICLE XI

All activities covered by this Agreement shall comply with the laws and regulations in force in the territory of the Contracting Party where they take place.

ARTICLE XII

The Contracting Parties shall encourage the broadest participation in and support by non-governmental as well as governmental institutions for programmes and activities covered by this Agreement, and shall encourage also the establishment under the programmes of direct links among non-governmental and governmental organisations. Such links may include the conclusion of Agreements for mutually beneficial activities.

ARTICLE XIII

1. Each Contracting Party shall notify the other as soon as possible through the diplomatic channel, of the completion of the domestic legal requirements for the entry into

force of the present Agreement; the Agreement shall enter into force on the date of the last notification .

2. This Agreement shall remain in force for a period of five years and thereafter it shall remain in force until the expiry of six months from the date on which either Contracting Party shall have given written notice to the other of termination.

Done in duplicate at Budapest this ninth day of March 1987 in the English and Hungarian languages, both texts being equally authoritative.

For the Government
of the United Kingdom of Great Britain
and Northern Ireland:

[Signed]

GEOFFREY HOWE

For the Government
of the People's Republic of Hungary:

[Signed]

VÁRKONYI PÉTER

ANNEX 1

CO-OPERATIVE SCIENCE AND TECHNOLOGY RESEARCH AND DEVELOPMENT PROGRAMME BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND AND THE GOVERNMENT OF THE HUNGARIAN PEOPLE'S REPUBLIC FOR THE PERIOD 1 APRIL 1987 TO 31 MARCH 1988

In accordance with Article II of the Agreement between the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the Government of the Hungarian People's Republic on Co-operation in the Fields of Education, Culture, Science and Technology signed at Budapest on 9 March 1987, the two Governments (hereinafter referred to as "the Parties") will undertake the following Co-operative Science and Technology Research and Development Programme (hereinafter referred to as "the Programme") for the period 1 April 1987 to 31 March 1988.

I. TOPICS PROPOSED FOR CO-OPERATION

The Parties discussed and adopted the attached list of research topics proposed for the period 1 April 1987 to 31 March 1988.

II. FORMS OF CO-OPERATION

1. The Parties will encourage the implementation of joint research projects of mutual interest and to this end will:

- (a) arrange short-term professional visits of participating scientists and other experts;
- (b) award scholarships for research and study for participants from the other country;
- (c) facilitate the exchange of documentation and information;
- (d) facilitate the organisation of bilateral scientific symposia.

III. JOINT RESEARCH PROJECTS

The Parties agreed that the joint research projects will operate according to the following guidelines:

1. A joint research project means an activity carried out by the co-operating institutions on the basis of mutual interest and for the attainment of scientific aims determined in advance.
2. Joint research projects will be formulated in common by the co-operating institutions in the two countries and will be submitted for approval to the institutions designated as executive agencies for the implementation of the Programme.
3. A joint research project proposal will normally include:
  - (a) a detailed description of the proposed project and its objectives;

- (b) the names of the institutions co-operating in the project;
  - (c) *curricula vitae* of persons principally responsible for the project in each of the co-operating institutions;
  - (d) the expected duration of the project;
  - (e) a proposed schedule of visits necessary for the execution of the project;
  - (f) a financial plan.
4. The direct costs of research and related activities will normally be covered by the co-operating institution in which they take place.
5. In accordance with laws and regulations in force in the two countries the participating institutions will, by joint agreement in each particular case, decide on the assessment and publication of the joint work. The utilisation of possible patents requires also a written approval in conformity with the laws of the two countries.

Information resulting from co-operation (including that of commercial value), and scientific and technological information obtained through the exchange of information will not be transferred to a Third Party except by the joint consent of all partners participating in scientific and technological co-operation.

IV. ADMINISTRATIVE AND FINANCIAL CONDITIONS OF CO-OPERATION

A. Administrative Conditions

1. For the purpose of short term professional visits envisaged under paragraph 1(a) of Section II, the Parties will mutually provide 100 days of stay annually, for not less than 7 days and not more than 14 days each.
2. For scholarships envisaged under paragraph 1(b) of Section II, the Parties will mutually grant 17 months of scholarships annually, each scholarship to last for not less than 3 months.
3. The short-term visits and scholarships envisaged under paragraphs 1(a) and 1(b) of Section II will be administered as follows:
- (a) Persons travelling to the other country under the Programme will be nominated by the sending Party for acceptance by the receiving Party. All nominations shall normally be sent to the other Party at least four months before the proposed visit. Forms will be supplied by the receiving Party. The Hungarian Party will submit nominations to the British Embassy in Budapest and the British Party to the Hungarian Embassy in London.
  - (b) For each nominated candidate the following information will be provided: a detailed curriculum vitae, including full name of the candidate, place and date of birth, mother's maiden name, permanent address, qualifications, present position, address of employer, knowledge of languages and list of publications where appropriate, in addition to a detailed plan of proposed study or research. This plan should state, as far as possible and in order of priority, the institutions which the candidate wishes to visit. In the case of long-term visits, study or research will be principally at a single institution.

The curriculum vitae as well as the plan of study or research will be submitted in five copies, with one photo of the candidate attached, and in the case of candidates for long-term scholarships a medical certificate will be required.

- (c) The Parties will endeavour to give notification of their acceptance or non-acceptance of candidates as soon as possible and not less than eight weeks before the proposed arrival date. The Parties will inform each other of the exact date and place of a candidate's arrival not less than two weeks in advance.
- (d) In cases where the receiving Party cannot accept the candidate, the sending Party has the right to propose the candidate for another date and/or another topic, or to nominate another person.
- (e) Both Parties will facilitate access to scientific institutions, libraries, archives, collections and museums as well as visits to enterprises by persons travelling under this Programme.
- (f) The duration of stay of scholarship-holders nominated under paragraphs 1(a) and 1(b) of Section II may be extended by mutual decision of the Parties.
- (g) All visitors under this Programme are subject to the laws and regulations of the receiving country concerning foreigners.

B. Financial Provisions

1. The sending Party will cover the travel expenses between the two capitals. The receiving Party will be responsible for internal travel expenses required for the successful accomplishment of the candidate's approved study plan.

2. In case of need, the receiving Party will be responsible for medical and dental expenses, according to the obligations entered into under the UK/Hungary Health Co-operation Agreement signed in Budapest on the first day of November 1978.¹

3. The living expenses of persons travelling under paragraphs 1(a) and 1(b) of Section II will be paid by the receiving Party as follows:

- (a) in the case of visits under paragraph 1(a):

in Hungary:

350 Ft daily allowance and free accommodation in hotels of good quality, with breakfast;

in U.K.:

£18 daily allowance and free accommodation in hotels of good, but not luxury quality, with breakfast.

- (b) in the case of scholarship holders under paragraph 1(b):

in Hungary:

5500 Ft monthly scholarship and free accommodation;

in U.K.:

£420 monthly scholarship to cover maintenance.

---

¹ United Nations, *Treaty Series*, vol. 1160, p. 51.

V. GENERAL PROVISIONS

1. The provisions of the Programme will not preclude either Party from organising mutually acceptable exchanges in the fields of science and technology.
2. Both Parties will, by arrangement in each case, render assistance with the programmes of specialist visitors from the other country whose expenses are met by the sending Party.
3. For the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland the British Council, and for the Government of the Hungarian People's Republic the International Cultural Institute, are designated as executive agencies for the implementation of the Programme. These executive agencies will maintain contact through diplomatic channels.
4. The Programme will be carried out in accordance with the laws and regulations in force in the two countries.

**ATTACHMENT
TO BRITISH-HUNGARIAN SCIENCE AND TECHNOLOGY RESEARCH AND
DEVELOPMENT PROGRAMME**

- I. PARTNERS ON BOTH SIDES HAVE BEEN SUGGESTED AND WILL BE CONSULTED FOR THE FOLLOWING RESEARCH TOPICS**
1. The genetic analysis of sex determination of the bisexual nematode *c. remanei*.
  2. Utilisation of synthetic and natural supporters in cancer chemotherapy.
  3. Research and development of medical-biological instruments, development of intelligent instruments.
  4. Electrochemical synthesis of organic compounds.
  5. Hydrological research: water quality control, development of methods for water analysis, water supply and sewage, development of water and waste water treatment technologies.
  6. Nature conservation management: problem of agricultural areas.
  7. Biotechnology: embryo transplantation, embryo halving, cloning, gene manipulation, sex determination of embryo, in-vitro method of insemination, artificial insemination, deep-freezing of sperm, assessment of chromosome in cattle.
  8. Research for establishing or improving combined food preserving methods (assessment of the equivalence of the different combined preserving methods, determination of the keeping quality of foodstuffs and establishing methods for forecasting of keeping quality.)
  9. Production of non-traditional ceramic basic materials (nitride, oxide-nitride, nitride-carbide type ultra-disperse powders), as well as of wear-resistant thin sheets formed from them, their surface-ceramic and electron-structural investigation, identification of relations between structure and properties.
  10. Reduction of degradation occurring during plastics processing as well as development of plastic and stabilizers of higher stress resistance.
  11. Research on human retroviruses.
  12. Treatment of aneurysm-rupture and consecutive vasospasm.
- II. A BRITISH PARTNER HAS STILL TO BE SUGGESTED FOR THE FOLLOWING RESEARCH TOPIC:**
1. Corrosion prevention of buildings, cathodic protection, intercrystalline and stress-corrosion tests.

III. THE FOLLOWING TOPICS WILL BE MUTUALLY CONSIDERED FURTHER:

1. Automatic control and form recognition systems.
2. The utilisation of the optical model for the description of elastic and charge transfer neutron collisions on nuclei.
3. The development of thin layer activation methods done by low-energy accelerators for surface abrasion treatment.
4. Development of biotechnological instruments, including peristaltic pumps.
5. Technological modelling, reaction-kinetic and thermodynamic discussion of slice-technological operations.
6. Development of carbon-fibre reinforced, thermoplastic materials according to the application demands.
7. (a) Purification, concentration, lyophilization and filling into vials of bioactive, aqueous solutions (eg. interferon, interleakin, insulin, enzymes) under sterile conditions up to a volume of 200.
(b) Production and purification of human interferon and interleakin.
8. Production of monoclonal antibodies, development of hybridoma clones.
9. Plastic deformation, hydrostatic metal deformation, application of finite elements method in the verification of metal-deformation problems.
10. CAD, automatisisation of manufacturing.
11. Fuzzy evaluated structures in engineering.
12. Application of corroding inhibitors in petrochemical industry.
13. (a) Computer aided traffic routing and centralised maintenance of telecommunication networks.
(b) Telematics (including teletext, tcle-conference, teleprinting etc) services and packet switching network.
14. Biological science especially enzymology and plant and bacterial genetics.
15. The chemistry of pesticides.
16. Renewable sources of energy.
17. Engineering and science education.

ANNEX 2**MEMORANDUM OF UNDERSTANDING BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND AND THE GOVERNMENT OF THE PEOPLE'S REPUBLIC OF HUNGARY CONCERNING THE MUTUAL ESTABLISHMENT OF CULTURAL CENTRES**

The Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the Government of the People's Republic of Hungary (hereafter "The Contracting Parties") have agreed that with reference to Article IV of their agreement on co-operation in the fields of education, culture, science and technology they may on the basis of reciprocity establish a cultural centre in the other country, each at a time of its own choosing.

1. With the establishment of the two centres the Contracting Parties aim to develop their co-operation in the field of education, culture, science and technology; to acquaint and popularise the cultural values of their countries on as wide a scale as possible; and mutually to promote information about the political, economic, cultural, scientific and technological life of their countries.
2. The two cultural centres will carry out such activities as the following:
  - (a) Making available to the public educational, cultural, scientific and technological books and publications for reference or loan;
  - (b) Organising educational, cultural, scientific and technological events, lectures, exhibitions and film and video shows;
  - (c) Organising the teaching of their own language and making available teaching materials in order to promote its teaching.
3. The Cultural Centre of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland in Hungary will operate under the direction of the British Council and in accordance with the laws and regulations in force in Hungary and the Cultural Centre of the People's Republic of Hungary in the United Kingdom will operate under the direction of the Hungarian Ministry of Culture and Education and in accordance with the laws and regulations in force in the United Kingdom.
4. With effect from 1 April 1987, the British Cultural Institute will be named "The British Council", and this title will be used on notice-boards and in correspondence. Until the questions referred to in Article 5 of this memorandum have been resolved, the British Cultural Centre will operate in the building of the British Embassy in Budapest. The Hungarian Embassy in London may also carry out activities with the character of a cultural centre until the resolution of the questions referred to in Article 5.
5. The acquisition of suitable premises for the two cultural centres, their financial provisions and other matters relating to their establishment and operation will be agreed later between the appropriate British and Hungarian authorities.

6. The public will have free access to the books and publications of each cultural centre as well as to any educational, cultural, scientific and technological manifestation which may be organised at each cultural centre.

7. The two cultural centres will carry out their activities on their own premises but may organise similar events outside their premises in consultation with the appropriate authorities of the host country.

[HUNGARIAN TEXT — TEXTE HONGROIS]

OKTATÁSI, KULTURÁLIS, TUDOMÁNYOS ÉS TECHNOLÓGIAI
EGYÜTTMŰKÖDÉSI EGYEZMÉNY NAGY-BRITANNIA ÉS
ÉSZAK-IRORSZÁG EGYESÜLT KIRÁLYSÁG KORMÁNYA ÉS A
MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA KÖZÖTT

Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság Kormánya és a Magyar Népköztársaság Kormánya /a továbbiakban "a Szerződő Felek"/

erősíteni óhajtva a két ország közötti kölcsönös bizalmat és a baráti kapcsolatokat;

megelégedéssel nyugtázva a cserekapcsolatokban az utóbbi évek során mutatkozó kedvező fejlődést;

fejlesztési kívánva kulturális kapcsolataikat, s további erőfeszítésekre készen a két ország közötti oktatási, kulturális, tudományos és technológiai együttműködés területén történő előrehaladás céljából;

abban a meggyőződésben, hogy a fent említett és más területeken megvalósuló csere és együttműködés hozzájárul a brit és a magyar nép közötti jobb kölcsönös megismeréshez és megértéshez;

tekintetbe véve a két Kormány között 1967. augusztus 9-én aláírt együttműködési egyezményt az alkalmazott tudományok és a technológia területén;

elhatározva, hogy figyelembe veszik és alkalmazzák az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet 1975. augusztus 1-én Helsinkiben aláírt Záróokmányának rendelkezéseit;

a következőkben állapodnak meg:

I. CÍKK

A Szerződő Felek továbbfejlesztik oktatási és tudományos kapcsolataikat az alábbiak szerint:

- a./ elősegítik és támogatják a két ország akadémiai, kutató intézetei és más felsőoktatási intézményei közötti, közvetlen együttműködést, cseréket és közös kutatási programokat;
- b./ bátorítják és előmozdítják az anglicisztikai tudományok magyarországi, illetve a magyarságtudományok nagy-britanniai fejlesztését, beleértve a nyelv és az irodalom oktatását;

- c./ bátorítják és támogatják egyetemi tanárok, oktatók, szakemberek és tanárok látogatásait és kölcsönös utazását vélemény- és tapasztalatcsere, előadások tartása, tanítás és kutatás folytatása céljából;
- d./ ösztöndíjakat adományoznak a másik országból érkező egyetemi hallgatók, egyetemet végzettek és doktori fokozattal rendelkező kutatók számára;
- e./ bátorítják és előmozdítják az együttműködést és a cserét az oktatási módszerek és anyagok területén;
- f./ bátorítják és előmozdítják a kiadók, a kulturális és oktatási szakemberek, valamint az intézmények közötti közvetlen együttműködést, illetve a tankönyvek, a kézikönyvek és más tudományos művek cseréjét abból a célból, hogy teljesebb ismeretekkel rendelkezzenek a másik országról és biztosítsák a másik ország hiteles bemutatását;
- g./ bátorítják és megkönnyítik az együttműködést és az információcserét a két ország szakértői között a diplomák, a tudományos fokozatok és más akadémiai minősítések kölcsönös elismerésének lehetőségeiről.

II. CÍKK

1./ A Szerződő Felek közreműködnek tudományos és technológiai kutatási és fejlesztési együttműködési program létrehozásában. A program nagyságát és terjedelmét, valamint az összes ezzel kapcsolatos feltételt kölcsönös megállapodással határozzák meg. Az első program az Egyezmény I. sz. melléklete. Az egymást követő programokról rendszeres időközönként, az adott program lejárta előtt állapodnak meg.

2./ A Szerződő Felek előmozdítják a kölcsönös érdeklődésre számot tartó kérdésekben a tudományos cserék, valamint az együttműködésen alapuló kutatás és fejlesztés további bővítését, beleértve a legújabb tudományos előrehaladással összefüggő feladatokat. Ebből a célból bátorítják és támogatják a közvetlen együttműködést a két ország tudományos és technológiai kutatási intézményei, vállalatai és felsőfokú tanintézetei, valamint az egyes tudósok, kutatók és szakértők között az alábbiak útján:

- a./ kutató intézmények—beleértve a laboratóriumokat és a kísérleti állomásokat—közötti, közös tudományos kutatási programok és együttműködés;
- b./ tudományos laboratóriumok és intézmények meglátogatásának megszervezése, valamint tudósok cseréje posztgraduális tanulmányok és kutatások folytatása céljából;
- c./ a két ország tudományos kutatásaira vonatkozó információk cseréje, továbbá találkozók, szemináriumok, kiállítások és konferenciák szervezése, valamint kölcsönös érdeklődésre számot tartó témákban közös tanulmányok készítése;
- d./ az orvostudomány és az egészségügy területén történő együttműködés, valamint az orvostudományi kutató intézetek közötti, közvetlen kooperáció;
- e./ tudományos és orvosi szakirodalom fordítása és kiadása.

III. CÍKK

A Szerződő Felek továbbfejlesztik együttműködésüket és közvetlen kapcsolataikat az irodalom, a zene, a művészetek, a filmművészet, a televízió és a video, a rádió és a kiadói

tevékenység, a színházak, a muzeumok, a könyvtárak, a levéltárak és más kulturális tevékenységek területén, bátorítva és támogatva:

- a./ az írók, a zeneszerzők, a művészek, a filmművészek és más, kulturális és alkotó tevékenységet kifejtő személyiségek látogatásait vélemény- és tapasztalatcseré céljából;
- b./ az információcserét és a szakanyagok gyűjtését szolgáló látogatásokat a művészi és történelmi tárgyak megőrzése és helyreállítása, valamint az emlékhelyek és műemlékek fenntartása területén;
- c./ a művészek, valamint a színházi, zenei és táncegyüttesek, a zenekarok és más művészeti csoportok látogatásait;
- d./ művészeti, kulturális, a történelmi örökséggel foglalkozó, oktatási és tudományos kiállítások szervezését;
- e./ a másik ország irodalmi, művészeti és kulturális műveinek lefordítását és kiadását többek között írók és műfordítók látogatásai, valamint kiadók találkozóin révén;
- f./ a lexikonkiadók közötti kapcsolatokat annak érdekében, hogy biztosítsák a két ország hiteles bemutatását a lexikonokban és más anyagokban;
- g./ az előadóművészetek terén az egyik ország művészeinek és társulatainak repertoárjaiban a másik ország írói és zeneszerzői színpadi és zeneműveinek felvételét;
- h./ a filmművészetek területén az együttműködés fejlesztését, beleértve a filmművészek közötti kapcsolatokat, valamint a játék-, dokumentum-, tudományos és rajzfilmek cseréjét, illetve a filmek közös gyártását és a filmfesztiválokon való részvételt;
- i./ saját országukban a másik ország kulturális és művészeti rendezvényeinek megszervezését a kulturális évfordulókról és más jelentős eseményekről való megemlékezés céljából;
- j./ könyvek, kiadványok, cikkek és információk anyagok cseréjét muzeumok, kiadók, könyvtárak és más kulturális intézmények között.

IV. CÍKK

A Szerződő Felek a kulturális értékek országaikban történő, széleskörűbb terjesztésének és népszerűsítésének óhajától vezetve megállapodnak, hogy kölcsönösen kulturális központot hozhatnak létre a másik országban. E kulturális központok felállításának feltételeit a Szerződő Felek közötti külön Egyetértési Megállapodás tartalmazza, amely az Egyezmény 2. sz. melléklete.

V. CÍKK

A Szerződő Felek megkönnyítik a jelen Egyezmény rendelkezései keretében érkező látogatók számára a fogadó ország levéltárainak, könyvtárainak, muzeumainak, kulturális központjainak és olvasótermeinek használatát.

VI. CÍKK

A Szerződő Felek bátorítják a két ország hírügynökségei, sajtószervei, rádió és televízió szervezetei, valamint hírlap- és folyóirat kiadói közvetlen együttműködését, valamint az újságírók és a tudósítók cserélatogatásait.

VII. CIKK

A Szerződő Felek bátorítják a két ország fiataljainak kapcsolatait és ifjusági szervezeteinek közvetlen együttműködését.

VIII. CIKK

A Szerződő Felek bátorítják sportszervezeteik együttműködését, a sporteseményeken való részvételt és a két ország közötti turizmus fejlesztését.

IX. CIKK

A Szerződő Felek megkönnyítik a jelen Egyezményben tárgyalt területeken a Szerződő Felek országában megtartásra kerülő szemináriumokon, fesztiválokon, versenyeken, konferenciákon, szimpoziumokon és találkozókön való részvételt.

X. CIKK

A Szerződő Felek minden tőlük telhetőt megtesznek annak érdekében, hogy biztosítsák az Egyezmény végrehajtását, és ebből a célból meghatározott időszakokra szóló munka- és csereprogramokat kötnek, továbbá megegyeznek az e programok megvalósításához szükséges pénzügyi és egyéb feltételekben. Tartalmukról a Szerződő Felek képviselőinek találkozásán állapodnak meg, amelyet az adott program lejárta előtt tartanak meg. A tárgyalásokat felváltva tartják a két országban. Gyakoribb, a programokat értékelő találkozók kölcsönös megállapodás alapján tarthatók.

XI. CIKK

Az Egyezményben felsorolt minden tevékenységnek összhangban kell lennie azon Szerződő Fél területén hatályos törvényekkel és rendelkezésekkel, ahol a tevékenységre sor kerül.

XII. CIKK

A Szerződő Felek bátorítják mind a nem kormányzati, mind pedig a kormányzati intézmények legszélesebb részvételét az Egyezményben foglalt tevékenységekben és programokban, valamint ezen intézmények e tevékenységének és programoknak nyújtott támogatását, továbbá e programok keretében ugyancsak bátorítják a nem kormányzati és a kormányzati szervezeteik közötti, közvetlen kapcsolatok létesítését. Ezek a kapcsolatok magukba foglalhatják Megállapodások kötését a kölcsönösen előnyös tevékenységi területeken.

XIII. CIKK

1./ A Szerződő Felek diplomáciai úton értesítik egymást a lehető legrövidebb időn belül az Egyezmény hatályba lépéséhez szükséges, belső jogi eljárás befejezéséről; az Egyezmény az utolsó értesítés napján lép hatályba.

2./ Az Egyezmény öt évig marad hatályban és hatálya mindaddig meghosszabbodik, míg valamelyik Szerződő Fél hat hónapos határidővel írásban fel nem mondja.

Készült két példányban, Budapesten az 1987. év március hónapjának 9. napján angol és magyar nyelven, mindkét nyelvű szöveg egyaránt hiteles.

Nagy-Britannia és Észak-Irország
Egyesült Királyság Kormánya nevében:

[*Signed — Signé*]

GEOFFREY HOWE

A Magyar Népköztársaság
Kormánya nevében:

[*Signed — Signé*]

VÁRKONYI PÉTER

I.SZ. MELLÉKLET

NAGY-BRITANNIA ÉS ÉSZAK-ÍRORSZÁG EGYESÜLT KIRÁLYSÁG KORMÁNYÁNAK ÉS A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG KORMÁNYÁNAK AZ 1987. ÁPRILIS 1. ÉS 1988. MÁRCIUS 31. KÖZÖTTI IDŐSZAKRA TERJEDŐ TUDOMÁNYOS ÉS TECHNOLÓGIAI KUTATÁSI ÉS FEJLESZTÉSI PROGRAMJA

Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság Kormánya és a Magyar Népköztársaság Kormánya 1987. március 9-én aláírt Oktatási, Kulturális, Tudományos és Technológiai Együttműködési Egyezménye II. cikkével összhangban a két kormány /a továbbiakban "a Felek"/ elhatározta, hogy a következő tudományos és technológiai kutatási és fejlesztési programot /a továbbiakban "a Program"/ valósítja meg az 1987. április 1-től 1988. március 31-ig terjedő időszakban.

I. Az együttműködésre javasolt témák:

A Felek megtárgyalták és elfogadták a mellékelt kutatási témajegyzéket, amely az 1987. április 1. és az 1988. március 31. közötti időszakra szól.

II. Az együttműködés formái:

1./ A Felek támogatják a kölcsönös érdekek figyelembevételével kidolgozott közös kutatási tervek végrehajtását és ennek érdekében:

- a./ az együttműködésben részt vevő tudományos kutatók és szakemberek számára rövid időtartamu szakmai látogatásokat biztosítanak;
- b./ kutatói és tanulmányi ösztöndíjakat adományoznak a másik ország állampolgárainak;
- c./ elősegítik a dokumentáció- és információcserét;
- d./ elősegítik kétoldalú tudományos szimpóziumok szervezését.

III. Közös kutatási programok

A Felek megállapodtak abban, hogy a közös kutatási programok az alábbi irányelvek alapján működnek:

- 1./ A közös kutatási program az együttműködő intézmények kölcsönös érdekeit figyelembevevő, előre meghatározott tudományos cél elérése érdekében végzett tevékenység.
- 2./ A közös kutatási programokat a két ország együttműködő intézményei közösen dolgozzák ki és jóváhagyás céljából a Program végrehajtásáért felelős intézményekhez nyújtják be.
- 3./ A közös kutatási programjavaslatnak általában a következőket kell tartalmaznia:
  - a./ a javasolt program részletes leírását és céljait;

- b./ a programban együttműködő intézmények megnevezését;
  - c./ azon személyek adatait, akik az együttműködésben érintett intézményekben elsősorban felelősek a programért;
  - d./ a program várható időtartamát;
  - e./ a program várható megvalósításához szükséges látogatások javasolt ütemezését;
  - f./ a pénzügyi tervet.
- 4./ A kutatás és az ahhoz kapcsolódó tevékenységek közvetlen költségeit általában az az együttműködő intézmény fedezi, amelyikben azok megvalósulnak.
- 5./ A közös munka eredményeinek értékeléséről és publikálásáról a két országban érvényben lévő törvényeknek és rendelkezéseknek megfelelően a részt vevő intézmények esetenként, közös megállapodás alapján döntenek. Az esetleges szabadalmak hasznosításához ugyancsak előzetes írásbeli hozzájárulás szükséges a két ország törvényeinek megfelelően.

Az együttműködés eredményét képező információt /beleértve a kereskedelmi értéket képviselőket is/, valamint az információcsere útján nyert tudományos és műszaki információt harmadik fél részére nem adják át, kivéve ha ahhoz a tudományos és műszaki kooperációban részt vevő, összes partner hozzájárul.

IV. Az együttműködés adminisztratív és pénzügyi feltételei:

A./ Adminisztratív feltételek:

- 1./ A Felek a II. fejezet 1/a pontjában előírányzott rövid időtartamu szakmai látogatások céljára kölcsönösen évi 100 tartózkodási napot biztosítanak, egy-egy látogatás időtartama nem lehet 7 napnál rövidebb, illetve 14 napnál hosszabb.
- 2./ A Felek a II. fejezet 1/b pontjában előírányzott ösztöndíjakra kölcsönösen évi 17 ösztöndíjas hónapot biztosítanak, egy-egy ösztöndíj időtartama nem lehet 3 hónapnál rövidebb.
- 3./ A II. fejezet 1/a és 1/b pontjaiban előírányzott rövid időtartamu látogatások és ösztöndíjas tanulmányutak lebonyolítása a következőképpen történik:
- a./ A Program alapján a másik országba utazó személyeket a küldő Fél jelöli a fogadó Félnek elfogadásra. A jelöléseket legalább négy hónappal a javasolt látogatás időpontja előtt meg kell küldeni a másik Félnek. A nyomtatványokat a fogadó Fél biztosítja. A brit Fél a londoni magyar nagykövetségre, a magyar Fél a budapesti brit nagykövetségre juttatja el a jelöléseket.
  - b./ Minden egyes jelöltről a következő információkat kell megadni:
részletes életrajzot, beleértve a jelölt teljes nevét, születési helyét és idejét, anyja leánykori nevét, állandó lakcímét, tudományos fokozatait, jelenlegi beosztását, munkahelye címét, nyelvismeretét és amennyiben szükséges publikációs jegyzékét, valamint a javasolt kutatás vagy tanulmány részletes munkatervét. E munkaterv—amennyire lehetséges és fontossági sorrendben—tartalmazza azoknak az

intézményeknek a nevét, amelyekben a jelölt látogatást kíván tenni. Hosszu időtartamu látogatások esetében a tanulmányokra vagy a kutatásra lehetőség szerint egy intézményben kerüljön sor.

Az életrajzot a tanulmányi vagy kutatási tervvel együtt öt példányban kell elkészíteni, csatolni kell hozzá egy fényképet a jelöltről, továbbá hosszú időtartamu ösztöndíjakra jelöltek esetében orvosi igazolás is szükséges.

- c./ A Felek törekednek arra, hogy a lehető leggyorsabban, de legkevesebb nyolc héttel a javasolt érkezés időpontja előtt tájékoztatást adjanak a jelölt elfogadásáról vagy elutasításáról. A Felek legalább két héttel korábban tájékoztatják egymást a jelöltek érkezésének pontos idejéről és helyéről.
- d./ Olyan esetekben, amikor a fogadó Fél a jelöltet nem tudja fogadni, a küldő Félnek jogában áll a jelöltet egy másik időpontra és /vagy egy másik témára javasolni, vagy egy másik személyt jelölni.
- e./ Mindkét Fél megkönnyíti a Program alapján utazó személyek számára a tudományos intézményekhez, könyvtárakhoz, levéltárakhoz, gyűjteményekhez és muzeumokhoz való bejutást, valamint üzemek látogatását.
- f./ A II. fejezet 1/a és 1/b pontjai alapján jelölt ösztöndíjasok tartózkodási ideje a Felek közös döntése alapján meghosszabbítható.
- g./ A Program alapján érkező látogatókra a fogadó ország külföldi állampolgárokra érvényes törvényei és rendelkezései vonatkoznak.

B./ Pénzügyi feltételek

1./ A küldő Fél fedezi a két főváros közötti utazás költségeit. A fogadó Fél fedezi, a fogadott személy jóváhagyott munkatervében foglalt feladatok sikeres megvalósításához szükséges, országon belüli utazások költségeit.

2./ Szükség esetén a fogadó Fél fedezi az orvosi és fogorvosi ellátás költségeit a brit-magyar Egészségügyi Együtműködési Egyezmény rendelkezéseinek megfelelően, amelyet 1978. november 1-én irtak alá Budapesten.

3./ A II. fejezet 1/a és 1/b pontjai alapján utazó személyek tartózkodási költségeit a fogadó Fél fedezi az alábbiak szerint:

a./ az 1/a pontban meghatározott látogatások esetében:

Magyarországon:

napi 350.-Ft és ingyenes, jó minőségű szállodai elhelyezés reggelivel;

az Egyesült Királyságban:

napi 18 font és ingyenes, jó színvonalú /nem luxus/ szállodai elhelyezés reggelivel;

b./ az 1/b pontban meghatározott ösztöndíjasok esetében:

Magyarországon:

havonta 5.500.-Ft ösztöndíj és ingyenes szállás;

az Egyesült Királyságban:

havonta 420.-font ösztöndíj a megélhetés fedezésére.

V. Általános előírások:

- 1./ A Program rendelkezései nem korlátozzák a Feleket abban, hogy a tudományok és technológia területén más, kölcsönösen elfogadható cseréket szervezzenek.
- 2./ Mindkét Fél esetenkénti megállapodás alapján segítséget nyújt a másik országból érkező olyan szakemberek programjához, akik költségeit a küldő Fél fedezi.
- 3./ Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság Kormánya részéről a British Council, a Magyar Népköztársaság Kormánya részéről a Nemzetközi Kulturális Intézet a Program megvalósítására kijelölt végrehajtó szerv.
E végrehajtó szervek a kapcsolatot diplomáciai uton tartják egymással.
- 4./ A Programot mindkét Fél az országaikban érvényben lévő törvényekkel és rendelkezésekkel összhangban hajtja végre.

FÜGGELÉK
A BRIT-MAGYAR TUDOMÁNYOS ÉS TECHNOLÓGIAI
KUTATÁSI ÉS FEJLESZTÉSI PROGRAMHOZ

I. A KÖVETKEZŐ KUTATÁSI TÉMÁKHOZ MINDKÉT RÉSZRŐL JAVASOLTAK PARTNEREKET ÉS AZOKAT EGYEZTETNI FOGJÁK

- 1./ Ivar meghatározás genetikai elemzése biszexuális fonalférgéken /c.remanci/
- 2./ Szintetikus és természetes makromolekuláris hordozók alkalmazása a rákkemoterápiában
- 3./ Orvosbiológiai műszerek kutatása és fejlesztése, intelligens műszerek fejlesztése
- 4./ Szervesvegyületek elektrokémiai szintézise
- 5./ Hidrológiai kutatások: vízminőség szabályozás, vizanalitikai módszerek fejlesztése, vízellátás és csatornázás, víztisztítási és szennyvíztisztítási technológiák fejlesztése
- 6./ Mezőgazdasági területek természetvédelmi kezelési problémái
- 7./ Biotechnológia: embrióátültetés, felezés, klónozás, génmanipuláció, embrió ivarmeghatározása, in vitro termékenyítés módszere, mesterséges termékenyítés, sperma mélyhűtés, kromoszómavizsgálat szarvasmarhában
- 8./ Kutatások a kombinált élelmiszertartósítási eljárások kialakítására, illetve továbbfejlesztésére, a különböző tartósítási eljárások egyenértékűségének vizsgálata, az élelmiszerek tárolhatóságának és előjelzési módszereinek meghatározása
- 9./ Nem-hagyományos kerámiai alapanyagok /nitrit, oxidnitrid, nitrid-karbid típusú ultradiszperz porok/, valamint ezekből kialakított kopásálló vékonyrétegek előállítás, felület-kerámiai és elektronszerkezeti vizsgálata, a szerkezet és a tulajdonságok közötti kapcsolatok meghatározása
- 10./ Műanyagok feldolgozása során bekövetkező degradáció csökkentése, valamint az igénybevételnek jobban ellenálló műanyagok és stabilizátorok fejlesztése
- 11./ Humán retrovirusok kutatása
- 12./ Az aneurysma-ruptura és a következményes vasopasmus kezelése

II. A KÖVETKEZŐ KUTATÁSI TÉMÁHOZ A BRIT PARTNERT MÉG JAVASOLNI KELL

- 1./ Épületek korrozóvédelme, katódos védelem, kristályközi és feszültségkorrozión vizsgálatok

III. TOVÁBBI KÖZÖS MÉRLEGELÉST IGÉNYLŐ TÉMÁK

- 1./ Robotvezérlő és alakfelismerő rendszerek
- 2./ Optikai modell alkalmazása a magokon való rugalmas és töltéscserélő neutronütközéscs leírására
- 3./ Kiscnergiaju gyorsítók segítségével végezhető vékonyréteg aktivizációs módszer kifejlesztése, felületkezelési célokra
- 4./ Biotechnológiában alkalmazott műszerek, ezen belül perisztaltikus szivattyú közös fejlesztése
- 5./ Technológiai modellezés, szelettéchnológiai műveletek reakciókinetikai és termodinamikai tárgyalása
- 6./ Karbonszál erősítésű, hőre lágyuló műanyagok fejlesztése, az alkalmazási igényeknek megfelelően
- 7./ a/ Bioaktív vizes oldatok /pl. interferon, interleakin, inzulin, enzimek/ tisztítása, koncentrációja, liofilizációja, ampullázása steril körülmények között, 200 literes térfogatig
b/ Humán interferon és interleakin gyártása és tisztítása
- 8./ Monoklonális ellenanyagok előállítása, hibridóma klónok kifejlesztése
- 9./ Képlékenyalakítás, hidrosztatikus fémalakítás, véges elemek módszerének alkalmazása fémalakítási problémák vizsgálatánál
- 10./ Számítógépes műszaki tervezés, gyártásautomatizálás
- 11./ Fuzzy értékelt strukturák a mérnöki munkában
- 12./ Korroziós inhibitorok alkalmazása a kőolajiparban
- 13./ a/ Számítógéppel támogatott távközlési hálózat és forgalomirányítás, centralizált karbantartás
b/ A telematikai szolgálatok, beleértve a teletext-et, telekonferenciát és teleprintinget és a csomagolás hálózatalkalmazásának kérdései
- 14./ Biológiai tudományok, különös tekintettel az enzimológiára, valamint a növény- és baktériumgenetikára
- 15./ Peszticidek kémiája
- 16./ Megújítható energiaforrások
- 17./ Műszaki és természettudományok oktatása

2.SZ. MELLÉKLET

NAGY-BRITANNIA ÉS ÉSZAK-IRORSZÁG EGYESÜLT KIRÁLYSÁG KORMÁNYÁNAK ÉS A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG KORMÁNYÁNAK EGYETÉRTÉSI MEGÁLLAPODÁSA KULTURÁLIS KÖZPONTOK KÖLCSÖNÖS LÉTESÍTÉSÉRŐL

Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság Kormánya és a Magyar Népköztársaság Kormánya /a továbbiakban "a Szerződő Felek"/ megállapodtak abban, hogy oktatási, kulturális, tudományos és technológiai együttműködési egyezményük IV. cikkével összhangban a viszonyosság alapján kulturális központot hozhatnak létre a másik országban, mindegyik a maga választotta időpontban.

1./ A két központ létesítésével a Szerződő Felek célja az, hogy fejlesszék együttműködésüket az oktatás, a kultúra, a tudomány és a technológia területén; hogy minél szélesebb körben megismertessék és népszerűsítsék országaik kulturális értékeit; s hogy kölcsönösen elősegítsék a tájékoztatást országaik politikai, gazdasági, kulturális, tudományos és műszaki életéről.

2./ A két kulturális központ az alábbi tevékenységet folytatja:

- a./ oktatási, kulturális, tudományos és műszaki könyveket és kiadványokat bocsátanak a nyilvánosság rendelkezésére tájékozódás és kölcsönzés céljából;
- b./ oktatási, kulturális, tudományos és műszaki rendezvényeket, előadásokat, kiállításokat, valamint film- és videovetítéseket szerveznek;
- c./ megszervezik saját nyelvük oktatását és taneszközöket bocsátanak rendelkezésre tanításának elősegítésére.

3./ Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság magyarországi kulturális központja a British Council irányításával és a Magyarországon érvényben lévő törvényekkel és rendelkezésekkel összhangban működik, a Magyar Népköztársaság nagy-britanniai kulturális központja pedig a magyar Művelődési Minisztérium irányításával és a Nagy-Britanniában érvényes törvényekkel és rendelkezésekkel összhangban működik.

4./ 1987. április 1-től kezdődően a brit kulturális intézet a "British Council" nevet viseli, s e megnevezést a táblákon és a levelezésben is így használja. Az ezen Megállapodás 5.cikkében említett kérdések megoldásáig a brit kulturális központ a budapesti brit nagykövetség épületében működik. A londoni magyar nagykövetség szintén végezhet kulturális központ jellegű tevékenységet az 5.cikkben rögzített kérdések megoldásáig.

5./ A két kulturális központ számára alkalmas épületek beszerzéséről, valamint létesítésük és működésük pénzügyi és egyéb feltételeiről az illetékes magyar és brit hatóságok később fognak megállapodni.

6./ A közönség szabadon hozzájut mindkét kulturális központ könyveihez és kiadványaihoz, valamint részt vehet bármely oktatási, kulturális, tudományos és műszaki rendezvényen, amelyre a két kulturális központban kerül sor.

7./ A két kulturális központ tevékenységét saját épületében fejt ki, de hasonló rendezvényeket szervezhet épületén kívül is a fogadó ország illetékes hatóságaival történt megbeszélés alapján.

[TRADUCTION — TRANSLATION]

ACCORD DE COOPÉRATION¹ ENTRE LE GOUVERNEMENT DU ROYAUME-UNI DE GRANDE-BRETAGNE ET D'IRLANDE DU NORD ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE POPULAIRE DE HONGRIE DANS LES DOMAINES DE L'ÉDUCATION, DE LA CULTURE, DES SCIENCES ET DE LA TECHNOLOGIE

Le Gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord et le Gouvernement de la République populaire de Hongrie (ci-après dénommés « les Parties contractantes »),

Désireux de renforcer la confiance mutuelle et les relations amicales entre leurs deux pays,

Notant avec satisfaction l'évolution favorable des échanges au cours de ces dernières années,

Désireux de renforcer leurs relations culturelles et de maintenir leurs efforts en vue d'une coopération encore plus étroite entre leurs deux pays dans les domaines de l'éducation, de la culture, des sciences et de la technologie,

Convaincus que les échanges et la coopération dans les domaines indiqués ci-avant ainsi que dans d'autres matières permettent aux peuples britannique et hongrois de mieux se connaître et se comprendre,

Tenant compte de l'Accord de coopération dans les domaines des sciences appliquées et de la technique conclu entre les deux Gouvernements le 9 août 1967²,

Décidés à tenir compte et à appliquer les dispositions de l'Acte final de la Conférence sur la sécurité et la coopération en Europe signé à Helsinki le 1er août 1975³,

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier

Les Parties contractantes développent leurs relations dans le domaine de l'éducation et de la science :

a) En favorisant et en appuyant la coopération directe, les échanges et les projets de recherche conjoints entre les académies, les instituts de recherche et les établissements d'enseignement supérieur des deux pays;

b) En encourageant et en facilitant le développement des études hongroises en Grande-Bretagne et des études britanniques en Hongrie, y compris l'enseignement de la langue et de la littérature;

c) En encourageant et en appuyant les visites et les échanges de professeurs d'université, de conférenciers, de spécialistes et d'enseignants qui échangeront idées

¹ Entré en vigueur le 1er juillet 1987, date de la dernière des notifications par lesquelles les Parties contractantes se sont notifié l'accomplissement des formalités juridiques nécessaires, conformément à l'article XIII.

² Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 632, p. 39.

³ *Documents d'actualité internationale*, nos 34-35-36 (26 août-2 et 9 septembre 1975), p. 642 (La Documentation française).

et expériences, donneront des conférences, enseigneront et effectueront des recherches;

d) En octroyant des bourses d'études à des étudiants, à de jeunes chercheurs et à des détenteurs de doctorat de l'autre pays;

e) En encourageant et en facilitant les échanges et la coopération dans le domaine des méthodes et des matières pédagogiques;

f) En encourageant et en facilitant la coopération directe entre éditeurs, spécialistes de la culture et de l'éducation et établissements culturels et éducatifs, ainsi que l'échange de manuels et d'ouvrages de référence et d'autres travaux d'érudition, afin de parfaire la connaissance de l'autre pays et d'en assurer une présentation exacte;

g) En encourageant et en facilitant la coopération et l'échange de renseignements entre experts des deux pays concernant la possibilité d'une reconnaissance mutuelle des diplômes, des grades universitaires en matière scientifique et d'autres tâches universitaires.

Article II

1. Chacune des parties contractantes contribue à l'établissement d'un programme de coopération en matière de recherche-développement scientifique et technique. L'importance et la portée du programme, ainsi que les conditions qui s'y rattachent, sont déterminées par accord mutuel. Le premier programme figure à l'annexe I du présent Accord. Les programmes ultérieurs seront établis périodiquement avant l'expiration de chaque programme en cours.

2. Les Parties contractantes facilitent le développement des échanges scientifiques et de la recherche-développement effectuée en coopération sur des problèmes d'intérêt réciproque, y compris ceux qui concernent les progrès scientifiques les plus récents. A cette fin, elles encouragent et elles appuient la coopération directe entre établissements scientifiques et établissements de recherche technologiques, entreprises et institutions d'enseignement supérieur, de même qu'entre scientifiques, chercheurs et spécialistes des deux pays au moyen de :

a) Programmes conjoints de recherche scientifique et d'une collaboration entre instituts de recherche, y compris les laboratoires et les stations d'expérimentation;

b) L'organisation de visites dans des laboratoires et des établissements scientifiques ainsi que l'échange de scientifiques aux fins de recherches et d'études post-universitaires;

c) L'échange d'informations sur la recherche scientifique dans les deux pays, l'organisation de réunions, de séminaires, d'expositions et de conférences, et la préparation d'études conjointes sur des sujets d'intérêt commun;

d) La collaboration dans le domaine de la médecine et de la santé ainsi que la coopération directe entre établissements de recherche médicale;

e) La traduction et la publication de textes scientifiques et médicaux.

Article III

Les Parties contractantes développent leur coopération ainsi que les contacts directs dans les domaines de la littérature, de la musique, des arts, du cinéma, de la télévision et de la vidéo, de la radio et de l'édition, du théâtre, des musées, des

bibliothèques, des archives et dans d'autres domaines culturels en favorisant et en appuyant :

a) Les visites d'écrivains, de compositeurs, d'artistes, de cinéastes et d'autres personnes se livrant à des activités culturelles et créatrices qui se communiqueront idées et données d'expérience;

b) Les visites propres à assurer l'échange d'informations et la collecte de matériels spécialisés dans le domaine de la préservation et de la restauration d'objets ayant une valeur artistique et historique et de la préservation des sites et des monuments;

c) Les visites d'artistes et de compagnies théâtrales, musicales et chorégraphiques, d'orchestres et autres groupes artistiques;

d) L'organisation d'expositions dans les domaines des arts, de la culture, du patrimoine historique, de l'éducation et de la science;

e) La traduction et la publication d'œuvres représentatives de la littérature, des arts et de la culture de l'autre pays, notamment par la visite d'écrivains et de traducteurs d'œuvres littéraires et par des réunions d'éditeurs;

f) Les contacts entre éditeurs d'encyclopédies en vue d'assurer une présentation exacte des deux pays dans les encyclopédies et autres matériels;

g) L'adoption, dans le répertoire des artistes et des groupes pratiquant les métiers du spectacle de chacun des deux pays, des œuvres théâtrales et musicales des auteurs et compositeurs de l'autre pays;

h) Le développement de la coopération dans le domaine de la cinématographie, y compris les contacts entre cinéastes, l'échange de longs métrages, de documentaires, de films scientifiques ou d'animation, de productions cinématographiques conjointes et la participation à des festivals cinématographiques;

i) L'organisation dans l'un des pays de manifestations culturelles et artistiques de l'autre pays pour marquer des anniversaires culturels ou autres événements importants;

j) L'échange d'ouvrages, de publications, d'articles et d'informations entre musées, maisons d'édition, bibliothèques et autres établissements culturels.

Article IV

Souhaitant favoriser une plus large diffusion et une plus grande vulgarisation des valeurs culturelles dans leurs pays respectifs, les Parties contractantes sont convenues que chacune d'elles pourra établir un centre culturel dans le pays de l'autre. Les dispositions relatives à la création de tels centres font l'objet d'un mémorandum d'accord entre les Parties contractantes qui figure à l'annexe 2 du présent Accord.

Article V

En vertu des dispositions du présent Accord, les Parties contractantes facilitent aux visiteurs l'accès aux archives, bibliothèques, musées, centres culturels et salles de lecture du pays d'accueil.

Article VI

Les Parties contractantes encouragent la coopération directe entre les agences de presse, les associations de presse, les organismes de radiodiffusion et de télévision ainsi qu'entre éditeurs de journaux et de périodiques des deux pays, outre les échanges de visites de journalistes et de reporters.

Article VII

Les Parties contractantes encouragent les contacts entre jeunes et la coopération directe entre les organisations de jeunesse des deux pays.

Article VIII

Les Parties contractantes encouragent la collaboration entre organismes sportifs, la participation à des manifestations sportives et le développement du tourisme entre les deux pays.

Article IX

Les Parties contractantes facilitent la participation à des séminaires, des festivals, des compétitions, des conférences, des symposiums et des réunions dans les domaines visés par le présent Accord, qui sont tenus dans leur pays.

Article X

Les Parties contractantes n'épargnent aucun effort pour assurer l'application du présent Accord et, à cette fin, elles établissent, pour des périodes déterminées, des programmes d'activités et d'échanges et elles conviennent des dispositions financières et autres en vue de leur exécution. Le contenu desdits programmes est approuvé à l'occasion d'une réunion des représentants des Parties contractantes qui a lieu avant l'expiration du programme en cours. Les négociations ont lieu tour à tour au Royaume-Uni et en Hongrie. Par accord mutuel, des réunions de suivi peuvent avoir lieu plus fréquemment.

Article XI

Toutes les activités visées par le présent Accord doivent être conformes à la législation et à la réglementation en vigueur sur le territoire de la Partie contractante où elles se déroulent.

Article XII

Les Parties contractantes encouragent la participation la plus large des organisations non gouvernementales ainsi que des organismes gouvernementaux aux programmes et aux activités visés au présent Accord; elles leur accordent leur appui le plus total; en outre, elles favorisent, dans le cadre des programmes, la création de liens directs entre les organisations non gouvernementales et gouvernementales. Ces liens peuvent comporter la conclusion d'accords visant à des activités mutuellement avantageuses.

Article XIII

1. Chacune des Parties contractantes notifie à l'autre Partie, dès que possible et par la voie diplomatique, l'accomplissement des formalités juridiques nécessaires à l'entrée en vigueur du présent Accord qui entrera en vigueur à la date de la dernière notification.

2. Le présent Accord demeurera en vigueur pendant cinq ans et sera ensuite tacitement reconduit jusqu'à l'expiration d'un délai de six mois à compter de la date à laquelle l'une ou l'autre des Parties contractantes aura notifié par écrit à l'autre Partie son intention d'y mettre fin.

FAIT à Budapest, le 9 mars 1987, en double exemplaire, en langues anglaise et hongroise, les deux textes faisant également foi.

Pour le Gouvernement
du Royaume-Uni de Grande-Bretagne
et d'Irlande du Nord :

[Signé]

GEOFFREY HOWE

Pour le Gouvernement
de la République populaire de Hongrie :

[Signé]

VÁRKONYI PÉTER

ANNEXE 1

PROGRAMME DE COOPÉRATION EN MATIÈRE DE RECHERCHE-DÉVELOPPEMENT SCIENTIFIQUE ET TECHNIQUE ENTRE LE GOUVERNEMENT DU ROYAUME-UNI DE GRANDE-BRETAGNE ET D'IRLANDE DU NORD ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE POPULAIRE DE HONGRIE POUR LA PÉRIODE ALLANT DU 1ER AVRIL 1987 AU 31 MARS 1988

Conformément à l'article II de l'Accord de coopération entre le Gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord et la République populaire de Hongrie, dans les domaines de l'éducation, de la culture, des sciences et de la technologie signé à Budapest le 9 mars 1987, les deux Gouvernements (ci-après dénommés « les Parties ») entreprennent le Programme de coopération suivant en matière de recherche-développement scientifique et technique (ci-après dénommé « le Programme ») pour la période allant du 1er avril 1987 au 31 mars 1988.

I. SUJETS DE COOPÉRATION PROPOSÉS

Les Parties ont discuté et adopté la liste ci-jointe des sujets de recherche proposés pour la période 1er avril 1987-31 mars 1988.

II. MODALITÉS DE LA COOPÉRATION

Les Parties encouragent l'exécution de projets de recherche conjoints présentant un intérêt mutuel et, à cette fin, elles :

- a) Organisent des visites de caractère professionnel de courte durée de scientifiques et d'autres experts;
- b) Accordent des bourses de recherche et d'étude à des participants de l'autre pays;
- c) Facilitent les échanges de documentation et d'information;
- d) Facilitent l'organisation de symposiums scientifiques bilatéraux.

III. PROJETS DE RECHERCHE CONJOINTS

Les Parties conviennent que les projets de recherche conjoints seront exécutés sur la base des principes directeurs suivants :

1. Un projet de recherche conjoint s'entend d'une activité exercée par les organismes coopérants fondée sur le respect mutuel en vue de la réalisation d'objectifs scientifiques établis à l'avance.

2. Les projets de recherche conjoints sont établis d'un commun accord par les organismes coopérants des deux pays; ils sont soumis à l'approbation des organismes désignés comme agents d'exécution du Programme.

3. En règle générale, un projet de recherche conjoint comporte :

- a) Une description détaillée du projet proposé et de ses objectifs;
- b) Les noms des organismes coopérants;
- c) Les curriculums des personnes qui seront principalement responsables du projet dans chacun des organismes coopérants;
- d) La durée vraisemblable du projet;
- e) Un calendrier des visites nécessaires à l'exécution du projet;
- f) Des propositions budgétaires.

4. Les coûts directs de la recherche et des activités connexes sont normalement à la charge de l'organisme coopérant du lieu d'exécution.

5. Conformément à la législation et à la réglementation en vigueur des deux pays, les organismes participants, sur la base d'un accord commun intervenu dans chaque cas particulier, évaluent les travaux accomplis et décident de leur publication éventuelle. Le recours possible à des brevets exige également un accord écrit conformément à la législation des deux pays.

Les informations qui résultent de la coopération (y compris leur valeur commerciale) et les informations scientifiques et technologiques obtenues grâce aux échanges d'informations ne sont pas communiquées à des tiers sauf à la suite du consentement de tous les intéressés ayant participé à la coopération scientifique et technologique.

IV. DISPOSITIONS ADMINISTRATIVES ET FINANCIÈRES RELATIVES À LA COOPÉRATION

A. Conditions administratives

1. Aux fins des visites professionnelles visées à l'alinéa *a* du paragraphe 1 de la section II, les Parties s'engagent à s'accorder mutuellement 100 jours de visites sur une base annuelle, chacune desdites visites allant de 7 à 14 jours.

2. En ce qui concerne les bourses visées à l'alinéa *b* du paragraphe 1 de la section II, les Parties s'accordent mutuellement l'équivalent de 17 mois de bourses annuellement, chaque bourse étant d'une durée d'au moins 3 mois.

3. Les visites de courte durée et les bourses visées aux alinéas *a* et *b* du paragraphe 1 de la section II sont administrées de la manière suivante :

a) Les personnes dont le séjour dans l'autre pays est envisagé dans le cadre du Programme sont proposées par le pays d'envoi en vue de leur acceptation par le pays d'accueil. En règle générale, les nominations sont communiquées à l'autre Partie au moins quatre mois avant le début de ladite visite. Des formulaires seront soumis au pays d'accueil. La Partie hongroise présente les candidatures à l'Ambassade britannique à Budapest et la Partie britannique fait de même auprès de l'Ambassade de Hongrie à Londres.

b) Les renseignements suivants doivent être fournis dans chaque cas : un curriculum détaillé comportant le nom du candidat en entier, le lieu et la date de sa naissance, son adresse permanente, ses aptitudes, sa situation actuelle, l'adresse de l'employeur, ses connaissances linguistiques et, selon le cas, la liste de ses publications, ainsi qu'un plan détaillé des études ou des recherches proposées. Dans la mesure du possible et avec une indication des priorités, ledit plan doit indiquer les établissements que le candidat souhaite visiter. Lorsqu'il s'agit de visites de plus longue durée, les études ou les recherches devront s'effectuer dans une seule institution.

Le curriculum vitae ainsi que le plan d'études ou de recherches doivent être fournis en cinq exemplaires, accompagnés d'une photographie du candidat; un certificat médical sera requis pour les candidats de bourse de longue durée.

c) Les Parties s'efforcent de communiquer leur acceptation ou leur rejet du candidat proposé le plus rapidement possible et au plus tard huit semaines avant la date d'arrivée envisagée. Les Parties s'informent mutuellement de la date et du lieu précis de l'arrivée du candidat au moins deux semaines à l'avance.

d) Si la Partie d'accueil n'est pas en mesure d'accepter le candidat, la Partie d'envoi est autorisée à proposer le candidat pour une autre date et/ou un autre sujet d'études ou de recherches, ou alors de désigner un autre candidat.

e) Les deux Parties facilitent l'accès aux établissements, bibliothèques, archives, collections et musées de même que les visites aux entreprises par les personnes voyageant dans le cadre du présent Programme.

f) Par décision conjointe des Parties, la durée du séjour des boursiers désignés aux termes des alinéas *a* et *b* du paragraphe 1 de la section II peut être prolongée.

g) Tous les visiteurs dans le cadre du présent Programme sont soumis à la législation et à la réglementation du pays d'accueil relatives aux étrangers.

B. Dispositions financières

1. Les frais de déplacement entre les deux capitales sont à la charge de la Partie d'envoi. La Partie d'accueil assume les frais de voyages effectués sur son territoire qui sont nécessaires au succès du programme d'études approuvé du candidat.

2. Si cela s'avère nécessaire, la Partie d'accueil est responsable des dépenses médicales ou dentaires conformément aux obligations assumées en vertu de l'Accord relatif à la coopération dans le domaine de la médecine et de la santé publique conclu entre le Royaume-Uni et la Hongrie à Budapest le 1er novembre 1978¹.

3. Les frais d'entretien des personnes voyageant aux termes des alinéas *a* et *b* du paragraphe 1 de la section II sont répartis de la manière suivante :

a) Dans le cas de visites en vertu de l'alinéa *a* du paragraphe 1 :

En Hongrie : Une indemnité journalière de subsistance d'un montant de 350 forint et logement gratuit dans des hôtels d'un bon niveau avec petit déjeuner;

Au Royaume-Uni : Une indemnité journalière de 18 livres et logement gratuit dans des hôtels d'un bon niveau avec petit déjeuner.

b) Dans le cas de boursiers en vertu de l'alinéa *b* du paragraphe 1 :

En Hongrie : Une bourse mensuelle d'un montant de 5 500 forint avec logement gratuit;

Au Royaume-Uni : Une bourse mensuelle d'un montant de 420 livres destinée à l'entretien.

V. DISPOSITIONS GÉNÉRALES

1. Les dispositions relatives au Programme ne font pas obstacle à ce que l'une ou l'autre des Parties organisent des échanges acceptables de part et d'autre dans les domaines de la science et de la technologie.

2. Suivant des arrangements fixés dans chaque cas, les Parties apportent leur appui aux programmes établis à l'intention de visiteurs spécialisés venus de l'autre Partie dont les dépenses sont assumées par la Partie d'envoi.

3. Aux fins de l'application du Programme, les agences d'exécution sont, pour le Gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord, le British Council et, pour la République populaire de Hongrie, l'Institut culturel international. Ces agences d'exécution se maintiennent en contact l'une avec l'autre par la voie diplomatique.

4. Le Programme est exécuté conformément à la législation et à la réglementation en vigueur dans les deux pays.

¹ Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 1160, p. 51.

APPENDICE AU PROGRAMME DE COOPÉRATION ANGLO-HONGROIS EN MATIÈRE DE RECHERCHE-DÉVELOPPEMENT SCIENTIFIQUE ET TECHNIQUE

I. LES DEUX PARTIES ONT PROPOSÉ DES PARTENAIRES QUI SERONT CONSULTÉS POUR LES SUJETS DE RECHERCHE SUIVANTS

1. Analyse génétique de la détermination du sexe des nématodes bisexuels *C. remanei*.
2. Utilisation des auxiliaires naturels et synthétiques dans le domaine de la chimiothérapie du cancer.
3. Recherche-développement en matière d'instruments médicaux-biologiques; développement d'instruments intelligents.
4. Synthèse électrochimique de composés organiques.
5. Recherche hydrologique : contrôle de la qualité des eaux, mise au point de méthodes d'analyse des eaux, d'alimentation en eau, d'évacuation des eaux usées, ainsi que le développement de technologies relatives au traitement de l'eau et des eaux usées.
6. Gestion de la protection de la nature : problèmes des zones agricoles.
7. Biotechnologie : transplantation et division d'embryons, clonage, manipulation génétique, détermination du sexe de l'embryon, méthode in-vitro d'insémination artificielle, congélation du sperme, évaluation chromosomique du bétail.
8. Recherche visant à la création ou à l'amélioration de méthodes combinées de conservation des aliments (évaluation de l'équivalence des différentes méthodes combinées de conservation des aliments, détermination de la capacité de conservation alimentaire et établissement de méthodes de prévision de la capacité de conservation).
9. Production de matériaux de base non traditionnels en céramique, ainsi que feuillets minces résistants à l'usage formés à partir de ces matériaux, leur céramique superficielle, enquête de la structure électronique, identification des rapports entre structure et propriétés.
10. Réduction de la dégradation produite à l'occasion du traitement des matières plastiques ainsi que mise au point de matières plastiques et de stabilisateurs plus résistants.
11. Recherche sur les rétrovirus humains.
12. Traitement des ruptures d'anévrisme et des vasospasmes secondaires.

II. UN PARTENAIRE BRITANNIQUE SERA PROPOSÉ POUR LE SUJET DE RECHERCHE SUIVANT

1. Prévention de la corrosion des bâtiments, protection cathodique, tests intercrystallins et anticorrosion.

III. IL SERA LOISIBLE AUX PARTIES D'EXAMINER CONJOINTEMENT LES SUJETS SUIVANTS

1. Systèmes de contrôle automatiques et de reconnaissance de forme.
2. Utilisation du modèle optique pour la description des collisions neutroniques sur noyaux.
3. Développement de méthodes d'activation à couche mince effectuées par accélérateurs à basse énergie.
4. Développement d'instruments biotechnologiques, y compris les pompes péristaltiques.
5. Production de modèles technologiques, discussion de réactions kinétiques et thermodynamiques d'opérations à coupe technologique.

6. Développement de matériaux thermoplastiques de fibres de carbone renforcés conformément aux demandes d'application.

7. *a)* Purification, concentration, lyophilisation et versement dans des éprouvettes de solutions aqueuses bioactives (par exemple interféron, interleukine, insuline, enzymes) dans des conditions stériles jusqu'à un volume de 200.

b) Production et purification d'interleukine et d'interférons humains.

8. Production d'anticorps monocloniques, formation d'hybridomes par clonage.

9. Déformation plastique, déformation hydrostatique des métaux, application de la méthode d'éléments finis pour la vérification des problèmes de déformation des métaux.

10. Automatisation de la fabrication de CAD.

11. Evaluation des structures en ingénierie.

12. Application d'inhibiteurs de corrosion dans l'industrie pétrochimique.

13. *a)* Transmission de messages assistée par ordinateur et entretien centralisé des réseaux de télécommunications.

b) Services par télématique (y compris télétex, téléconférence, téléimpression, etc.) et réseau de commutation groupée.

14. Sciences biologiques, notamment enzymologie et génétique des plantes et bactéries.

15. Chimie des pesticides.

16. Sources énergétiques renouvelables.

17. Education dans le domaine des sciences et de l'ingénierie.

ANNEXE 2

MÉ MORANDUM D'ACCORD ENTRE LE GOUVERNEMENT DU ROYAUME-UNI DE GRANDE-BRETAGNE ET D'IRLANDE DU NORD ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE POPULAIRE DE HONGRIE RELATIF À LA CRÉATION RÉCIPROQUE DE CENTRES CULTURELS

Le Gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord et le Gouvernement de la République populaire de Hongrie (ci-après dénommés « les Parties contractantes ») sont convenus que, dans le cadre de l'article IV de leur Accord de coopération dans les domaines de l'éducation, de la culture, des sciences et de la technologie, il leur est loisible, sur une base de réciprocité, de créer un centre culturel dans l'autre pays, chacun pouvant décider du moment opportun à cet égard.

1. Grâce à la création des deux centres, les Parties contractantes visent à développer leur coopération dans les domaines de l'éducation, de la culture, des sciences et de la technologie; à diffuser et à vulgariser les valeurs culturelles de leurs pays sur une échelle aussi grande que possible; et à favoriser une meilleure connaissance de la vie politique, économique, culturelle, scientifique et technologique de leurs pays respectifs.

2. Les deux centres culturels exerceront des activités du type suivant :

a) Placer à la disposition du public, à titre de consultation ou de prêt, des ouvrages et des publications dans les domaines de l'éducation, de la culture, des sciences et de la technologie;

b) Organiser des activités, des conférences, des expositions, des séances de cinéma et de vidéo consacrées à l'éducation, à la culture, aux sciences et à la technologie;

c) Organiser l'enseignement de leur propre langue et mettre à disposition des matériels didactiques afin d'en encourager l'enseignement.

3. Le Centre culturel du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord en Hongrie sera géré sous l'autorité du British Council conformément à la législation et à la réglementation en vigueur en Hongrie et le Centre culturel de la République populaire de Hongrie au Royaume-Uni sera géré sous l'autorité du Ministère hongrois de la culture et de l'éducation conformément à la législation et à la réglementation en vigueur au Royaume-Uni.

4. A compter du 1er avril 1987, l'Institut culturel britannique sera connu sous l'appellation de « The British Council » et ce titre sera utilisé sur les tableaux d'affichage et pour la correspondance. Jusqu'à ce que les questions visées à l'article 5 du présent mémorandum aient été résolues, le Centre culturel britannique sera installé dans l'immeuble de l'Ambassade britannique à Budapest. L'Ambassade de Hongrie à Londres pourra également exercer des activités propres à un centre culturel jusqu'à ce qu'une solution ait été apportée aux questions soulevées à l'article 5.

5. L'acquisition de locaux appropriés à l'intention des deux centres culturels, les mesures financières et d'autres questions liées à leur création et à leur fonctionnement seront réglées ultérieurement entre les autorités compétentes britanniques et hongroises.

6. Le public aura librement accès aux ouvrages et aux publications de chaque centre culturel ainsi qu'à toute activité éducative, culturelle, scientifique et technologique qui pourrait être organisée dans chaque centre.

7. Les deux centres culturels exerceront leurs activités dans leurs propres locaux mais ils pourront organiser des activités similaires à l'extérieur de leurs locaux en consultation avec les autorités compétentes du pays d'accueil.

